

Grétsy Zsombor

Egy hasznos kézikönyvről

Wolfgang Exel—Karl Maier: Az én leleteim

Idézet a mű hátlapjáról:

„A vizsgálatot végző orvosnak gyakran nem marad ideje arra, hogy részletesen elmagyarázza a leletekben előforduló szakkifejezéseket. Talán a betegek sincs kellő bátorsága ahhoz, hogy orvosánál rákérdezzen bizonyos, számára nem teljesen világos fogalmakra. Az érdeklődő olvasó ebben az útmutatóban megtalálja a legfontosabb orvosi szakkifejezések és a leggyakrabban használt rövidítések szakszerű magyarázatát [...] érthetővé teszi a laikusok számára.”

Érthető hát, miért is oly fontos, hasznos e könyv: ez nem csupán egy egyszerű „orvos–magyar” szótár. Abból van elég, meg ott vannak a tan- és szakkönyvek, amelyek alapvetően orvosoknak, orvostanhallgatóknak készültek, s így a „fordítás” a páciens számára éppen úgy érthetetlen marad vagy – ami még ennél is rosszabb – egyenesen félreértetik.

Ezek a könyvben található magyarázatok, értelmezések, egyszerűen, világosan megfogalmazott összefüggések adják tehát ennek a kézikönyvnek az igazi hasznosságát, értékét, de persze épp ez okozza egy ilyen mű elkészítésének rendkívüli nehézségét: közérthetően, néhány mondatban megfogalmazni egy bonyolult orvosi jelenséget, vizsgálatot szinte lehetetlen feladat (emlékezzünk csak vissza mondjuk a kór-élettantankönyv fölött, olykor könnyes szemmel átrágódott hosszú-hosszú éjszakákra).

Hogy ezt a problémát a lehetőségekhez mérten mégis sikerült a lehető legjobb egyensúlyérzékkel megoldani, az nemcsak a két nagyszerű szerző érdeme, hanem a kiváló fordítóknak (Betléri István és Toperczer Zsolt) s a fordítás szakmai ellenőrének (Nemesánszky Elemér) is köszönhető.

Két problémára azonban föltétlenül föl kell hívni a figyelmet. Sajnálatos, hogy néhány, nálunk magyarul nagyon gyakran használt rövidítés nem szerepel a könyvben (pl.: *mko*, *kp*, *met*), holott a leletekkel kapcsolatban – úgy vélem, ezt mindannyian nap mint nap tapasztalhatjuk – e rövidítések a leggyakrabban föltett „keresztkérdések” a laikusok részéről.

A másik, még fájóbb probléma (s pont e folyóirat hasábjain erről nem szólni bűn volna) a mű helyesírása: elég csak belelapozni bárhol a könyvbe, furábbnál furább bakikba botlunk: „folsav-hiány” *folsavhiány* helyett; „Atlasz” *atlasz* helyett – hát hisz’ nem a hegységről van szó; „Lown-Ganong-Lewin” *Lown-Ganong-Lewin* helyett, s mind e nevek közti nagyköetjelhiányok mellett külön szóban (no, ott kéne a köetjel) „szindróma”, amikor azt minden körülmények között magyarul, *szindrómának* kell írni.

Nem méltó egy ilyen hasznos kézikönyv kapcsán tovább sorolni a rengeteg csacsкасágot. De legalább ennyire méltatlan és szomorú, hogy a mű így jelent meg. Vagy netán a kiadó sajnálta azt a kis pénzt, hogy valóban minden szempontból nívós, komoly munkát tegyen le az asztalra – mert a fordítóknak és a szakmai ellenőrének már a neve is garancia az igényességre, a teljes kulturális elkötelezettségre, így rajtuk nem múlhatott a dolog.

Kár volt a megjelentetőnek ezt a komoly munkát e szempontból ily felületes-felelőtlen módon elcsúfítani.

Mindemellett csak dicsérni s ajánlani lehet mindenkinek ezt tartalmas és hasznos művet.

Wolfgang Exel–Karl Maier: Az én leleteim. Holistic Kiadó, 2005. Második kiadás. 480 oldal, 2950 Ft

FELHÍVÁS

A Magyar Orvosi Nyelv című folyóiratot minden érdeklődőnek ingyen elküldjük. Jelentkezés a szerkesztőségnél. Címváltozás esetén kérjük a szerkesztőséget tájékoztatni.